

DEBRECENI ÍTÉLŐTÁBLA

Gf. III.30.305/2017/4.

A Debreceni Ítéltábla a dr. Tóth Gyöngyi jogtanácsos (felperes képviselője, felperes képviselője címe) által képviselt felperes neve (felperes címe) felperesnek - a Dobrossy és Társai Ügyvédi Iroda (ügyvédi iroda címe, ügyintéző: dr. Dobrossy István ügyvéd) által képviselt alperes neve (alperes címe) alperes ellen vezető tisztségviselő felelősségének megállapítása iránt indított perében a Debreceni Törvényszék 2017. június 22. napján kelt 11.G.40.042/2017/5. számú ítélete ellen az alperes 7. sorszámú fellebbezése alapján, az alulírott napon megtartott nyilvános fellebbezési tárgyaláson meghozta a következő

ítéletet:

Az ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi az alperest, hogy 15 (tizenöt) napon belül fizessen meg a felperesnek 10 000 (tízezer) Ft másodfokú perköltséget.

Ez ellen az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

Indokolás:

Az elsőfokú bíróság a fellebbezett ítéletében megállapította, hogy az alperes a B. Kft. „f.a.” (Cg. ..., Kft. címe) vezetőjeként a fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet bekövetkeztét követően ügyvezetési feladatait nem a hitelezői érdekek figyelembevételével látta el, és ezáltal a felperes, mint hitelező követelésének kielégítését 4 664 155 Ft összegben megghiúsította.

Kötelezte az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek 30 000 Ft perköltséget, az államnak pedig 36 000 Ft meg nem fizetett illetéket.

Az ítélet indokolásában megállapított tényállás szerint az alperes a 2009. július 1. napján létrejött B. Korlátolt Felelősségű Társaságnak (a továbbiakban: Kft.) a megalakulásától egyedüli tagja és ügyvezetője volt.

A társaság közzétett éves beszámolóinak adatai szerint a Kft. 2009. december 31. napján 325 000 Ft pénzeszközzel és 399 000 Ft követeléssel rendelkezett, ezzel szemben pedig 409 000 Ft rövidlejáratú kötelezettsége, ezen belül 90 440 Ft adótartozása volt. 2010. év végére a Kft.-nek a 173 000 Ft pénzeszközzel, és 964 000 Ft követelésével szemben 1 290 000 Ft rövidlejáratú kötelezettsége állt fenn, amelyből 1 002 990 Ft volt az adótartozás.

A felperes - a több mint 365 napja fennálló 101 695 Ft összegű adótartozás miatt - 2011. május 10. napján kelt határozatával a Kft. adószámának alkalmazását felfüggesztette, ami 2011. június 15. napján a cégjegyzékbe is bejegyzésre került.

A felperes 2015. szeptember 18. napján előterjesztett kérelme alapján a ...-i Törvényszék - a bevalláson és jogerős adóhatósági határozaton alapuló - 4 544 748 Ft összegű adótartozás behajtása

íránt indult adóvégrehajtás eredménytelensége miatt a Kft. fizetéseképtelenségét megállapította, és 2016. január 5-i kezdő időponttal elrendelte a felszámolását.

A ...-i Törvényszék a felszámolási eljárást a 2016. december 8. napján jogerős végzésével befejezte és az adóst megszüntette, megállapította, hogy a hitelező (105 000 Ft eljárási költséget is tartalmazó) 4 769 155 Ft követelésére az adós vagyona nem nyújt fedezetet.

Az alperes a felszámolási eljárás alatt az irat- és vagyonátadási kötelezettségének nem tett eleget, a Kft. 2013. és 2015. évre vonatkozó éves beszámoló letétbehelyezési és közzétételi kötelezettségét is csak a Kft. törlését követően, 2016. december 19. napján teljesítette.

Az elsőfokú bíróság rögzítette, miszerint a felperes a módosított, végleges keresetében a csődeljárásról és a felszámolási eljárásról szóló többször módosított 1991. évi XLIX. törvény (Cstv.) 33/A. § (1) bekezdésére hivatkozással annak megállapítását kérte, hogy az alperes a Kft. ügyvezetőjeként a fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet bekövetkeztét követően ügyvezetői feladatait nem a hitelezői érdekek elsődlegessége alapján látta el, és ezáltal a felperes 4 664 155 Ft összegű követelésének kielégítését megghiúsította.

Az alperes - a Cstv. 33/A. §-ában írt feltételek hiányára hivatkozva - a kereset elutasítását kérte.

Vitatta, hogy a Kft.-nek a felperes által állított összegű adótartozása keletkezett, és a fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzetbe kerülésének a felperes által megjelölt időpontját is. Állította (bár az ismert volt, hogy a Kft. állandó fizetési nehézségekkel küzdött) arról neki nem volt tudomása, hogy milliós nagyságrendű adótartozása lenne. Abból, hogy az adószámának felfüggesztését követően a Kft. tevékenységet tovább nem folytatott, abban a hiszemben volt, hogy a néhány százezer forintos adótartozás megfizetése esetén a cég működése helyreállhat. Nem vitatta, hogy a felszámolónak a Kft. vagyonát és az iratait nem adta át, és a Kft. felszámolását megelőző évekre vonatkozóan az éves beszámoló letétbehelyezési kötelezettségének sem tett eleget. Állította ugyanakkor, hogy mindent megtett a hitelezői érdekek érvényesítése végett, a kialakult helyzetben felróhatóság nem terheli, ezért a felelőssége sem állapítható meg.

Hivatkozott továbbá a 2011. évi és az azt megelőző adótartozások elévülésére is.

Az elsőfokú bíróság a keresetet megalapozottnak találta.

Az ítéletének indokolása szerint elsőként az alperes elévülési kifogását vizsgálta, amelyről megállapította, hogy az alaptalan. A felperes a Cstv. 33/A. § (1) bekezdésében meghatározott igényt - és nem pedig az „alapkövetelését” - érvényesíti, ezért az a hivatkozása, hogy „a felperes követelése esetlegesen elévült” is csak ezzel kapcsolatban értelmezhető. A vezető tisztségviselő kártérítési felelősségének megállapítására pedig a Cstv. 33/A. § (1) bekezdése önálló igényérvényesítési határidőt állapít meg, amit pedig a felperes azzal, hogy a kereseti kérelmét nem vitásan a Kft. felszámolási eljárásának ideje alatt terjesztette elő, megtartotta.

Rögzítette, hogy az alperes a 12. és 17. sorszámú előkészítő irataiban tett nyilatkozatában - tartalma szerint - a felperesnek a 7/F/1. sorszámú előkészítő iratában közölt, a Kft. adónemenként és esedékesség szerinti adótartozását részletező kimutatása alapján állította, hogy a 2011. évben és azt megelőző években esedékes adótartozások elévültek. A BH2010.335. számon közzétett eseti döntésre utalva azonban rámutatott, hogy a felperes hitelezői igényének vitatására - amennyiben adóigazgatási szakban a korábbiakban nem vitatták - csak a felszámolási eljárásban kerülhetett volna sor, „akár kifogás formájában”. Megjegyezte ugyanakkor, hogy a felperes az adózás rendjéről szóló 2003. évi XCII. törvény 164. § (1) és (6) bekezdésében foglaltakra tekintettel helytállóan utalt arra, hogy az adótartozás egyébként sem évült el.

Mindezek miatt az elsőfokú bíróság, mint szükségtelent mellőzte az alperes azon indítványának teljesítését, hogy a bíróság - annak bizonyítására, miszerint a Kft. adófolyószámlája nem a tényleges működésével összhangban álló adótartozást mutat - kötelezze a felperest a Kft. adóbevallásainak és önellenőrzésének a becsatolására.

Az elsőfokú bíróság a továbbiakban azt vizsgálta, hogy mely időponttal következett be az adós fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzete. Abból indult ki, hogy a fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet akkor áll fenn, amikor az adós rendelkezésére álló likvid pénzeszköz hiányában nem képes kifizetni rövidlejáratú kötelezettségeit.

Mérlegelve azt, hogy a Kft. - az adófolyószámlájának egyenlege szerint - már a 2009. évet is 100 000 Ft-os nagyságrendű olyan adótartozással zárta, amelyet megfizetni nem tudott, továbbá, hogy 2010. január 12. napjától az egyes adókötelezettségeinek is csak részbefizetésekkel tett eleget, valamint, hogy a felperes 2010. évről áthúzódó 101 695 Ft összegű adótartozás miatt függesztette fel a Kft. adószámát, illetve azt, hogy az alperes a perben maga is elismerte: az adótartozás megfizetésére a Kft.-nek pénzállománya nem volt, arra a meggyőződésre jutott, hogy a felperes bizonyította azt az állítását, miszerint ez a helyzet 2010. január 12. napján már fennállt.

Megállapította: a felperes a Kft. felszámolási eljárását befejező jogerős végzéssel bizonyította azt is, hogy a Kft. 2010. január 12. napját követően keletkezett adótartozása miatti 4 664 155 Ft összegű hitelezői igényének a kielégítése megghiúsult.

Azt is megállapította miszerint - azon túl, hogy az alperes az éves beszámoló letétbehelyezési és közzétételi kötelezettségének a felszámolás kezdő időpontját megelőzően, 2013. és 2015. évre vonatkozóan nem tett eleget - a felszámolási eljárást befejező végzés alapján az is tény, hogy a Cstv. 31. § (1) bekezdés a) - d) pontja szerinti kötelezettségeit sem teljesítette. Az alperesnek ez a mulasztása pedig alapot adott a Cstv. 33/A. § (3) bekezdése szerinti vélelem alkalmazására, ami azt jelenti, hogy bizonyítás nélkül is meg kell állapítani, miszerint az alperes a fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet bekövetkezése után a Kft. ügyvezetőjeként nem a hitelezői érdekek elsődlegessége, figyelembevétele mellett járt el.

Az elsőfokú bíróság az alperes perbeli hivatkozásait a felelősség alóli kimentésre nem találta alkalmasnak. Kifejtette, hogy a felperes hitelezői igényének vitatására a jelen perben nem volt lehetőség, és az alperes mentesülése körében sem volt jelentősége a Kft. könyvelőjének az alperes által állított mulasztásainak, a könyvelés hiányosságainak sem. Az általa vezetett gazdasági társaság törvényes működéséért ugyanis az alperes tartozott felelősséggel, a jelen per tárgya pedig az alperes felelősségének a megállapítása.

Az elsőfokú bíróság hangsúlyozta: az alperes a Cstv. 33/A. § (3) bekezdése értelmében csak akkor menthetette volna ki magát, ha bizonyítja, hogy az adott helyzetben az ilyen tisztséget betöltő személytől elvárható valamennyi intézkedést megtette a hitelező veszteségek elkerülése, csökkentése érdekében.

Egyetértett a felperessel abban, hogy ehhez az adott helyzetben az alperestől a Kft. működésének, számviteli rendjének, adótartozásának gondos figyelemmel kísérése és menedzselése, vagy pedig az adós gazdasági életből való törvényes kivezetése lett volna elvárható. Az alperes azonban - noha a Kft. pénzügyi, gazdasági helyzetével az adófolyószámla tájékoztató jellegű adataitól függetlenül tisztában kellett volna lennie -nem tett semmilyen, az ebbe a körbe tartozó intézkedést, így nem tett semmilyen lépést a Kft. adótartozásának csökkentése érdekében sem. Mindezekből pedig arra következtetett, hogy a fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet bekövetkeztét követő hitelezői érdeksérelmet jelentő alperesi magatartás miatt keletkezett a Kft.-nek 4 000 000 Ft-ot meghaladó adótartozása.

Az alperes a fellebbezésében elsődlegesen az elsőfokú bíróság ítéletének a megváltoztatását, a felperes keresetének elutasítását, másodlagosan a hatályon kívül helyezését, és az elsőfokú bíróságnak a per újabb tárgyalására és újabb határozat hozatalára utasítását kérte.

Sérelmezte, hogy az elsőfokú bíróság nem vette figyelembe a Kft. adótartozását vitató hivatkozásait, az ezzel kapcsolatban általa felajánlott bizonyítási indítványnak nem tett eleget.

Ismét előadta: vitatja, hogy a Kft.-nek áfa adónemben 83 000 Ft-ot meghaladó tartozása állt fent. Így továbbra is vitatta azt is, hogy a felperes követelése a Kft.-vel szemben az összesen 524 521 Ft járulék és 83 000 Ft áfa tartozást meghaladóan jogszerű. Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság „iratellenesen állapította meg, hogy a felperes, mint hitelező követelésének kielégítését 4 664 155 Ft összegben hiúsította volna meg."

Sérrelmezte, hogy az elsőfokú bíróság figyelmen kívül hagyta azt az állítását, miszerint a Kft. könyvelője folyamatosan arról tájékoztatta, hogy a társaság adószámláján nincs jelentős köztartozás, és ezt a társaság általa ismert - a perben is becsatolt és a fellebbezésében idézett - adófolyószámlája is alátámasztotta.

Megismételte azt is, hogy a felperes által a kereseti kérelemben feltüntetett adótartozás utólag „felkönyvelt járulékokból adódik, azonban ezek az adatok nem felelnek meg a valóságnak, hiszen az alperes egyáltalán nem volt járulékfizetésre kötelezett a perben vizsgált időszakban".

Kifogásolta, hogy az elsőfokú bíróság nem vette figyelembe és nem állapította meg, hogy „az alperestől teljesen független körülmények vezettek" a társaságának fizetéseképtelenségéhez. Szerinte nem tehető felelőssé olyan hitelezői követelésekért, amelyekről kellő körütekintés tanúsítása mellett sem volt tudomása.

Hangsúlyozta, „A cég tartozásainak kiegyenlítése kimerítette az alperes valamennyi pénzügyi tartalékát, olyannyira, hogy nemcsak a társaság vált fizetéseképtelenné, hanem az alperesnek magának is napi egzisztenciális problémái adódtak. Saját életfenntartásának biztosítása is óriási feladatot jelentett."

Előadta, hogy a Kft. vagyona egyáltalán nem csökkent az alperes ügyvezetői működésével összefüggésben, ezáltal nem is hiúsította meg a hitelező követeléseinek teljes mértékben történő kielégítését. Ezt azzal indokolta, hogy a Kft. soha nem rendelkezett számottevő vagyonnal, vagy egyéb forrásokkal, amelyekből ki lehetett volna elégíteni a felperes igényeit. Így a felperes hitelezői igénye kielégítésének meghiúsulása nem az alperes ügyvezetői működésének következménye, „hiszen ilyen forráshiányos helyzetben egyetlen ügyvezető sem lett volna képes kielégíteni a felperesi igényeket".

Az alperes a fellebbezésében arra is hivatkozott, hogy - mivel mindig könyvelője útján gondoskodott a Kft. beszámolóinak elkészítéséről és közzétételéről is - tévedésben volt a tekintetben, hogy a társaság valamennyi beszámoló készítési és közzétételi kötelezettségének eleget tett.

E körben kiemelte, hogy a Kft. 2015. és 2016. évi beszámolója közzétételre került, és gondoskodott a 2013. évi beszámoló közzétételéről is.

A Cstv. 33/A. § (3) bekezdése szerinti vélelem alkalmazásával szemben ezen kívül hivatkozott arra is, hogy: „ez egy megdönthető vélelem, és a perben feltárt tényállás alapján egyértelmű, hogy az alperest nem terheli semmilyen felelősség azért, hogy" a Kft.-vel szemben fennálló hitelezői követelések teljes mértékben történő kielégítése meghiúsult. Az alperes ugyanis az ügyvezetői tevékenységét „azon hitelezői érdekek messzemenő figyelembevételével látta el, amelyekről tudomása volt".

A felperes a fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú bíróság ítéletének indokai alapján történő helybenhagyását, és az alperesnek a másodfokú perköltsége megfizetésére kötelezését kérte.

A fellebbezés alaptalan.

Az ítéletábrának elsőként az alperes másodlagos, az elsőfokú bíróság ítéletének hatályon kívül helyezésére irányuló fellebbezési kérelmét kellett elbírálnia.

Az alperes a fellebbezésében nem jelölte meg, hogy ezt a fellebbezési kérelmét a polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (Pp.) 252. § (1), (2) vagy (3) bekezdésére alapította-e. A fellebbezés indokolása alapján azonban az állapítható meg, hogy az érvelését nem alapozta arra, miszerint az elsőfokú bíróság nem volt szabályszerűen megalakítva, vagy az ítélet meghozatalában kizárt bíró vett részt, és nem hivatkozott olyan konkrét eljárási szabálysértésre sem, amely miatt az elsőfokú ítélet további vizsgálat nélküli hatályon kívül helyezésének lenne helye.

Annak vizsgálata során, hogy az alperes a fellebbezésében sérelmezte-e az elsőfokú bíróság ítéletét a tényállás megállapítást illetően, az ítélet tábla az alábbiakat vette figyelembe.

Az alperes az elsőfokú eljárásban kifejezetten vitatta a felperesnek azt az állítását, hogy a Kft. 2010. január 12. napjától fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzetben volt és annak időpontját 2015. október 26. napjában ismerte el.

Az alperes a fellebbezését „I./ Tényállás”; „II./ Fellebbezésem indokai” és „III./ Kérelem” részekre tagolta. A „I./ Tényállás” rész az 1-3. pontokban az elsőfokú ítéletben megállapított történeti tényállásból kiemelt tények ismertetését tartalmazza, így - egyebek között - azt, hogy a B. Kft. fizetéseképtelenné vált, adószáma már 2011. június 15-én törésre került, valamint, hogy a bíróság megállapította a társaság fizetéseképtelenségét és 2016. január 5. napi kezdő időponttal elrendelte a felszámolását.

Az alperes a 4. pontban azt emelte ki, hogy az elsőfokú bíróság a felelősségét azért állapította meg, mert a Kft. fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzetének bekövetkeztét követően a hitelezői érdekeket figyelmen kívül hagyó magatartásával a felperes hitelezői követelésének kielégítését 4 664 155 Ft-ban megghiúsította.

A „II./ A fellebbezésem indokai” cím alatt az alperes nyolc pontban tételesen megjelölte és részletesen indokolta, hogy az elsőfokú bíróság ítéletének mely ténymegállapításait, ténybeli és/vagy jogkövetkeztetéseit vitatja, illetve sérelmezi. A Kft. fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzete bekövetkezésének időpontjára vonatkozó ítéleti megállapítással kapcsolatos előadást azonban a nyolc pont egyike sem tartalmaz. Az ítélet tábla abból, hogy a fizetéseképtelenség a fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet megelőző fennállását feltételezi, azt a következtetést vont le, hogy az alperes a fellebbezésében nem tette vitatottá az elsőfokú bíróságnak a fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet kezdő időpontjára tett ítéleti megállapítását.

Az alperes fellebbezés-indokolásának úgyszintén nincs vitató tartalmú része az elsőfokú bíróságnak azzal a ténymegállapításával kapcsolatban, miszerint a Kft. az éves beszámoló letétbe helyezési és közzétételi kötelezettségének a 2013. évre vonatkozóan határidőben nem tett eleget. A fellebbezés csak azt tartalmazza, hogy „a B. Kft. 2015. és 2016. évi beszámolója közzétételre kerül, és az alperes gondoskodott a 2013-as beszámoló közzétételéről is.” (fellebbezés 3. oldal 6. pont). Ezért az ítélet tábla úgy tekintette, hogy az alperes a fellebbezésében nem vitatta az elsőfokú ítéletnek a Kft. 2013. évi beszámolója jogszabályban előírt letétbe helyezési és közzétételi kötelezettsége teljesítésének elmaradására vonatkozó ténymegállapítását sem.

Megalapozatlan volt ugyanakkor az alperesnek az ebben a körben tett az a fellebbezési előadása, miszerint az elsőfokú bíróság „iratellenesen állapította meg, hogy a felperes, mint hitelező követelésének kielégítését 4 664 155 Ft összegben hiúsította volna meg”. Az ítélet tábla is meggyőződött arról, hogy az elsőfokú bíróságnak ez a ténymegállapítása a per irataihoz csatolt, a ...-i Törvényszék 1.Fpk.../2015. számú felszámolási eljárásában 2016. november 14. napján kelt 16. sorszámu végzés indokolása 2. oldalának 1. pontjában és a rendelkező részében rögzített számadatokkal - helyesen - elvégzett matematikai számítás eredménye.

Mindezekre tekintettel és eljárási szabálysértésre utaló egyéb, konkrét fellebbezési állítás hiányában az ítélet tábla az elsőfokú bíróság ítéletének a Pp. 252. § (3) bekezdése alapján történő hatályon kívül helyezésére nem látott törvényes okot, így az elsőfokú bíróság által megállapított tényállást irányadónak tekintette a másodfokú eljárásban is.

Az ítélet tábla az alperesnek az elsőfokú bíróság döntését érdemben támadó fellebbezési hivatkozásait sem találta megalapozottnak.

Az elsőfokú bíróság a helyesen megállapított tényállásból helytálló jogkövetkeztetést vont le. Az ítélet tábla - annyiban, amennyiben a fellebbezésben vitatott volt - az érdemi döntésével és annak a helyesen felhívott, értelmezett és alkalmazott törvényi rendelkezéseken alapuló jogi indokolásával egyetértett. Az alperes fellebbezésében előadottak nem szolgálhattak alapul a megalapozott elsőfokú ítélet kért megváltoztatásához, ezért az ítélet tábla azt a Pp. 253. § (2) bekezdés I. fordulata szerint - utalással a 254. § (3) bekezdésére - lényegében saját indokai alapján hagyta helyben.

Az ítélet tábla kizárólag az alperes fellebbezési érveinek szükségszerű értékelésével összefüggésben emeli ki a következőket.

A nem vitatott tényállás szerint a Kft. 2010. január 12. napjától fizetése képtelenséggel fenyegető helyzetben volt.

Ennek azért van kiemelt jelentősége, mert, ha a fenyegető fizetése képtelenség bekövetkezik, úgy ennek fennállása alatt a vezető tisztségviselőnek a hitelezői érdekeket és nem a gazdálkodó szervezet tagjainak az érdekeit figyelembe véve kell gazdálkodnia. Ez a kötelező gazdálkodási elv addig áll fenn, amíg a fizetése képtelenséggel fenyegető helyzet, azaz amíg az adós nem lesz képes esedékességgel kielégíteni a vele szemben fennálló követeléseket.

Teljességgel alaptalanok az alperesnek a Kft. - ellene indult felszámolási eljárásban hitelezői igényként érvényesített - adó tartozásának fennállását, illetőleg annak összecsúszását vitató fellebbezési hivatkozásai. Az ítélet tábla mindenben osztotta - így részletesen megismételni nem kívánja - az elsőfokú bíróságnak azt a jogi érvelését, amely szerint az állami adóhatóság jogerős határozatában megállapított, a felszámoló által nyilvántartásba vett hitelezői igény összegének a vitatása már nem volt lehetséges a jelen perben. A felperes hitelezői igényének ki nem elégített összege ugyanis a felszámoló visszaigazolásával, illetve a felszámolási eljárást befejező jogerős záró végzéssel bizonyított.

Az alperes ezért alaptalanul sérelmezte azt is, hogy az elsőfokú bíróság nem vette figyelembe a Kft. adófolyószámlájával kapcsolatos észrevételeit, valamint a társaság könyvelőjének a Kft. adó tartozásával kapcsolatos megállapításait.

Alaptalanok voltak az alperesnek az elsőfokú bíróság részéről a Cstv. 33/A. § (3) bekezdése szerinti törvényi vélelem alkalmazásával kapcsolatos fellebbezési kifogásai is.

Annak az állításnak, miszerint a Kft. könyvelőjének kellett volna az éves adóbevallásokat elkészíteni és letétbe helyezni, ezért tévedésben volt azok elmaradását illetően, a kereset megalapozottsága szempontjából még valósága esetén sincs jelentősége.

A Cstv. 33/A. § (3) bekezdése szerint a hitelezői érdekek sérelmét ugyanis - egyebek mellett - akkor kell vélelmezni „Amennyiben a vezető a felszámolás kezdő időpontját megelőzően nem tett eleget az adós éves beszámolója [összevont (konszolidált) éves beszámolója] külön jogszabályban meghatározott letétbehelyezési és közzétételi kötelezettségének.”

A Cstv. 33/A. § (3) bekezdésében említett külön jogszabály a számvitelről szóló 2000. évi C. törvény (Sztv.), amelynek 153. § (1) bekezdése tartalmazza az éves beszámoló, egyszerűsített éves beszámoló letétbehelyezésének, míg a 150-154. §-ai az éves beszámoló, illetve az egyszerűsített éves beszámoló közzétételének kötelezettségét és szabályait. Mivel a Cstv. 33/A. § (2) bekezdésében írt letétbehelyezési és közzétételi kötelezettség az Sztv. alapján készített éves beszámolóra vonatkozik, magának a Cstv.-nek a normaszövege is kétségtelenné teszi, hogy a gazdasági társaság vezetőjét terheli az a kötelezettség, amelynek elmulasztása esetén a Cstv. 33/A. § (3) bekezdésében írt törvényi vélelem beáll.

Tekintve, hogy az Sztv. 153. § (1) bekezdése értelmében az éves beszámolót (egyszerűsített éves beszámolót) az arra kötelezettnek az adott üzleti év mérlegforduló napját követő 5. hónap utolsó napjáig kell letétbe helyezni - és a 154. § (7) bekezdése szerint közzétenni -, az alperes pedig maga is azt állította, és igazolta, hogy a Kft. felszámolásának 2016. január 5-i kezdő időpontját megelőző 2013. gazdasági évre vonatkozó beszámolót 2016. december 19. napján helyezte letétbe és tette közzé, az elsőfokú bíróság helyesen állapította meg, hogy ezzel a törvényi vélelem alkalmazásának feltétele teljesült, függetlenül attól, hogy az alperes utólag gondoskodott a 2013-as beszámoló közzétételéről is.

Megjegyzi az ítéletábra, miszerint a fentieken kívül az elsőfokú bíróság azt is megállapította, hogy a jelen esetben a Cstv. 31. § (1) bekezdés a) - d) pontjai szerinti irat- és vagyónátadási kötelezettség alperes részéről történt elmulasztása miatt is helye van a törvényi vélelem alkalmazásának, amely megállapítását az alperes a fellebbezésében kifejezetten nem támadta.

Nem foghatnak helyt az alperesnek azok a fellebbezési érvelései sem, amelyek szerint az elsőfokú bíróság érdemi döntése azért megalapozatlan, mert nem vette figyelembe azokat az általa hivatkozott tényeket és körülményeket, amelyekkel - álláspontja szerint - a törvényi vélelmet eredményesen megdöntötte.

Az alperesnek a magatartása hitelezői érdekeket sértő jellegére vonatkozó törvényi vélelem megdöntése érdekében a jelen perben azt kellett volna bizonyítania - mint ahogyan arra az elsőfokú bíróság a 2017. február 8. napján tartott tárgyaláson a 11.G.../2016/10. sorszámú tárgyalási jegyzőkönyv 13. oldalán rögzítetten őt tájékoztatta -, hogy a fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet bekövetkeztét követően az ilyen tisztséget betöltő személytől elvárható valamennyi intézkedést megtette a hitelezői veszteségek elkerülése, csökkentése érdekében, azaz tevékenysége a hitelezői veszteségek minimalizálásához igazodott.

Az elsőfokú bíróságnak azt a megállapítását, hogy az alperes ebben a körben értékelhető tényre, vagy körülményre, illetőleg bizonyítékra nem hivatkozott az alperes fellebbezési érvei nem cáfolják. Az általa az elsőfokú eljárásban felajánlott bizonyítási indítványok ugyanis kizárólag az adótartozás kialakulását és összetételét érintették, amelyeknek azonban a felelőssége megállapítása szempontjából nem volt semmilyen jelentősége.

A törvényi vélelem eredményes megdöntésére pedig a valóságuk esetén is alkalmatlanok, ezért ebben a körben is súlytalanok az alperesnek azok a fellebbezési hivatkozásai, miszerint a hitelezői érdekek sérelme miatt azért nem tehető felelőssé, mert a Kft. adótartozásáról nem volt tudomása, a könyvelői tájékoztatásban bízva jóhiszeműen járt el, valamint, hogy az alperestől teljesen független körülmények vezettek a Kft. fizetéseképtelenségéhez.

Irreleváns - ezért nem alkalmas az elsőfokú bíróságétól eltérő jogkövetkeztetés levonására - az alperesnek az a fellebbezési okfejtése is, amely szerint azért nem tudott a hitelezői érdekek szempontjából eredményesen eljárni, mert a cég tartozásainak kiegyenlítése kimerítette valamennyi saját pénzügyi tartalékát is olyannyira, hogy életfenntartásának biztosítása is problémássá vált.

A Cstv. 33/A. §-ának a törvénybe a 2006. évi VI. törvény 14. §-ával - 2006. július 1-jei hatállyal - történt beiktatásával a törvényalkotó (a módosító törvény 14. §-ához fűzött miniszteri indokolás szerint) a gazdasági társaságokról szóló 2006. évi IV. törvény (Gt.) 30. § (3) bekezdését továbbfejlesztve a korlátozott felelősség speciális áttörésével a „jogszerűtlen gazdálkodásért” való felelősség, a wrongful trading intézményét honosította meg annak érdekében, hogy a társaság ügyvezetését csődközelben visszatartsa a hitelezői érdekeket sértő magatartásoktól. A hitelező védelmi tényállás beiktatását az indokolta, hogy a felelősen gazdálkodó üzletembertől elvárható, hogy az irányítása alatt álló céget a fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet bekövetkezte esetén úgy működtesse tovább, hogy a hitelezők esélyét követeléseik behajtására ne veszélyeztesse.

Mindebből következik, hogy a Cstv. 33/A. §-ában szabályozott kártérítési felelősség alapja a gazdasági társaság vezetőjétől általában elvárható gondosság tanúsításának az elmulasztása. Az ügyvezető magatartása akkor felróható - és ad alapot a magánvagyonára kiterjedő felelőssége megállapítására - ha az nem felel meg a vezető tisztségviselőtől általában elvárható gondosság követelményének.

A gazdasági társaság vezetője pedig az ilyen tisztséget betöltő személytől elvárható gondosságot akkor tanúsítja, ha ügyvezetői feladatait a társaság fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzetében a hitelezői érdekeknek megfelelően látja el.

A gazdálkodó szervezet irányítását végző vezetőtől elvárható, hogy a gazdálkodás irányítása során tisztában legyen a társaság valós pénzügyi helyzetével, továbbá az is, hogy felismerje a tartozásai megfizetésére való képességét. A gazdasági társaság vezető tisztségviselőjének tehát a hitelezők érdekében is folyamatosan figyelemmel kell kísérnie a társaság esedékes, vagy már lejárt tartozásait. E nélkül ugyanis nem hozható megalapozott döntés abban a kérdésben, hogy milyen, a hitelezői érdeket szolgáló vezetői intézkedések megtételére van szükség.

Ebből következően nem felelt meg az - ilyen tisztséget betöltő személytől -általában elvárhatóság követelményének az, hogy az alperes a Kft. valós pénzügyi-gazdasági helyzetével sem volt teljes mértékig tisztában, ez ugyanis éppen a felelőtlen cégvezetését jelzi, ami pedig szintén az ő terhére volt értékelendő.

Az ítéletábra egyetértett az elsőfokú bírósággal abban, hogy a hivatkozott jogszabályi rendelkezéseknek megfelelő vezetői magatartás az adott esetben az lett volna, ha az alperes - látva azt, hogy a tevékenységet ténylegesen nem folytató Kft. a köztartozásai megfizetésére elegendő pénzeszközzel már 2010. januárjában sem rendelkezett - a hitelezői veszteségek elkerülése, vagy csökkentése érdekében intézkedéseivel a társaságnak a gazdasági életből történő jogszerű kivezetését segíti elő. Helytállóan állapította meg az elsőfokú bíróság, hogy ebben az értelemben a rendelkezésre álló peradatok alapján az alperes semmilyen tőle elvárható intézkedést nem tett meg. Ezt pedig csak úgy lehet értékelni, hogy az alperes nem az ügyvezetői tisztséget betöltő személyektől általában elvárható gondossággal járt el, felróható módon megszegte ügyvezetői kötelezettségeit.

A fent kifejtettekből is következik, hogy az elsőfokú bíróság helyesen állapította meg az alperes felelősségét a Cstv. 33/A. §-a alapján.

Az eredménytelenül fellebbező alperes a másodfokú eljárással az ügyvédi munkadíjból és a fellebbezési eljárási illeték előlegezéséből felmerült saját költségeit maga viseli, és az ítéletábra a Pp. 78. § (1) bekezdése alapján őt kötelezte a felperes részére a jogtanácsosi munkadíjból keletkezett másodfokú perköltsége megfizetésére. A perköltségként megítélt jogtanácsosi munkadíj összegét az ítéletábra a bírósági eljárásban megállapítható ügyvédi költségekről szóló 32/2003. (VIII.22.) IM rendelet 3. § (3), (5) bekezdése szerint, a tárgyalásra való felkészüléssel és a másodfokú tárgyaláson eltöltött idő figyelembevételével (2 óra x 5 000 Ft/óra) 10 000 Ft-ban állapította meg, amelynek megfizetésére a felperest a Pp. 217. § (1) bekezdése szerinti teljesítési határidőben kötelezte.

Debrecen, 2017. november 14.

Dr. Görög Attila sk a tanács elnöke, Dr. Riczu András sk előadó bíró, Cogoiné Dr. Boros Ágnes sk bíró

A kiadmány hitelül:

Kiadó